

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egész évre 12 .
 Vidéken: Negyedévre 5 .
 Egész évre 20 .

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyeszsám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Az öskollégium dicsősége.

— szept. 22.

Tegnap harminchét érdemes férfit gyűlt össze Debrecenbe az ország minden részéből. Ezek a férfiak, akik között immár nagyapák is vannak, ezelőtt harminchárom évvel tettek érettségit a debreceni főiskolában. Egy kis részük, 8—10 urfi ember, Budapesten lakik és minden hónapban egyszer barátságos vacsorán fűzi mind szorosabbá, bensőbbé az ifjúkori együttérzést. Egy ilyen összejövételük alkalmával fölvetették tavaly télen azt a tervet, hogy egybe köllene hívni valamennyiöket, hadd lássák viszont egymást, akik közül sokan harminchárom év óta egyszer sem találkoztak.

És ime a legelső hívó szóra a még élő ötvennégy iskolatárs közül tegnap harmincnyolc megjelent Debrecenben.

Ez oly megható példája az összetartásnak, melynek fénye, sugarainak teljességével, a debreceni főiskola nevelő hatására vetődik.

Megvilágítja ez a találkozás az öskollégium szellemét, mely nem meríti ki feladatát abban, hogy az ifjúságot a tudományokban kioktassa, hanem a lélek nemesebb érzelmi tulajdonságainak megerősítésével az egész életre utjelző jellemet is olt növendékeibe.

Innen van, hogy akik az öskollégiumból kilépnek a földi pálya különböző útjaira, lerázván az iskola porát, nem feledkeznek meg az alma materről, hanem életük fogytáig méltók iparkodnak lenni a nevelő édes anyához. Olyanok e főiskola gyermekei, mint a méhek — szerte röptülnek a haza virágos mezeire, a nemzetnek gyűjtik a mezét és áldott terhükkel visszavisszatérnek a kasba.

A debreceni öskollégium hatásának olyan dicsősége ez, mely a midőn e hatalmas intézet becsületét, hírét-nevét koszoruzza, egyben a nemzetlegszenőbb ügyét is diadalal szolgálja.

Az ország minden részében él-

nek, munkálkodnak a kollégium fiai és elől járnak a nemzet javainak gyarapításában.

S midőn ezt meglelégedéssel látjuk és tapasztaljuk, helyeseljük, megvalósításra fölötte alkalmasnak és kívánatosnak tartjuk azt az eszmét, hogy a debreceni főiskola mielőbb állapítson meg egy iskolai ünnepnapot, melyen az öskollégium minden volt növendéke jelenjék meg.

Százan és százan gyűlnének egybe, akik nem jöhetnének el, jelentkeznének írásban és a kollégium e napja országos jelentőségű megnyilatkozása lenne annak az összetartásnak, mely a polgári függetlenség legbiztosabb alapja.

Szeretnők, ha a kollégium vezető férjai ezt a gondolatot minél előbb megérlelnék. Hadd áradna a hazára innen minden esztendő egy napján az összetartás demonstrálásának oly hatalmas példája, mely az egész nemzetet a polgári kötelességek teljesítésében egyenlővé avatná.

— szept. 22.

— A Kossuth ünnepek hatása. Immár az egész ország megünnepelte Kossuth Lajos születésének századik évfordulóját. Itt-ott még lobognak a kint felejtett zászlók: de általában az utolsó szó is elhangzott már, amely a nagy államférfiu örök érdemeit ez alkalommal dicsőítette. Kétségtelen, hogy az országos ünneplés milliók szívében hagy mélyebb nyomot. Van azonban a lefolyt ünnepek tanulságának politikai jelentősége is. Még pedig az, hogy ezuttal először történt, hogy a Kossuth neve nem maradt egy párt ajkain, hanem bevésődött a nemzet egyetemének szívébe. És így van ez jól. Mert ha Kossuth csak egy párt nagy embere, akkor kisebb mint, a milyen valóban. Ha csupán politikai eszköz lenne ez a név, akkor az a kéz, mely köznapi forgalomba hozza, idővel lekopatná egyik legnagyobb nemzeti lángelménk alakjáról az önzetlen hazafiság nemes patináját. Így azonban, hogy a függetlenségi párt saját külön céljainak szolgálatából az egész nemzet tulajdonává emelte a hódolat Kossuth Lajost, — az egész nemzetre léssen áldó, edző, lelkesítő hatással az, aki az egész nemzeté.

Puky Gyula főispán Földesen.

— A Szabadság tudósítójától. —

— szeptember 22.

Puky Gyula főispán úgy intézi a megyei kormányzást, mint hajdanában Mátyás király az ország kormányzást s mint ő maga is többször kijelentette az a meggyőződése, hogy kormányozni, vezetni csak közvetlen tapasztalatok árán lehet.

Epen ezért meglátogatja a legkisebb megyei községeket is, hogy mindeniket megismerje, legbelsőbb községi ügyeikbe betekintést nyerhessen, szóval hogy közvetlen tapasztalatok útján segítsen ott, ahol segítségre van valamely dologban szükség, hogy ne maradhason el méltánylása az igaz érdemnek.

Tegnap megragadta az első kínálkozó alkalmat, hogy Földest és az útjában eső Szováthot meglátogathassa, azok szorgalmas, munkás népét színről színre lássa s kezet foghasson azokkal a vezető férfiakkal, akik Hajdúvármegye közigazgatását példásan vezetik.

Mert ha a sok, kormánybiztossal ellenőriztetett megye ügyeit, s azok nyilvánosságra hozott botránnyait nem felejtjük el, akkor bizony jóleső örömmel tölt el bennünket az a feladat, hogy Hajdúvármegye a mintaszerű közigazgatást illetően az első az országban.

Puky Gyula főispán abból az alkalomból, hogy a vármegye gazdasági bizottsága minden évben rendeztetni szokott tenyészmarha kiállítását ez évben Földesen tartotta meg, tegnap reggel indult el hivatalos útjára, melyben hűséges titkárja Rásó István és épen itt időző fia, Puky Endre Abauj-Torna vármegye főjegyzője kísérték. Ugyanakkor velük tartott Oláh Károly Debrecen város tanácsosa, aki, — miután Szováton Debrecennek nagy birtokai vannak, Szováton mint házigazda is szerepelt a város részéről.

Szováth határában már a község ünneplésre készült lakossága teljes számban várta a vendégeket s 20 lovas legényből álló felpántlikázott bandérium fogadta, ezek élén Nábrácky István főszolgabíróval, aki rövid beszédben adott kifejezést a község minden egyes lakosa által érzett örömlüknek s szeretetteljes tiszteletüknek.

Puky Gyula főispán röviden válaszolt, kijelentve, hogy örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy Szováth dolgos, törekvő közönségét megismerhesse. Tájékoztatni kívánja magát a község ügyeiről, hogy közösen munkálhassanak annak javára.

Ezután bementek a községbe, a hol Nádházy Béni földbirtokos vendégszerető

házánál gazdag lakoma volt. Végül megtekintette a főispán a községházát, elbeszélgetve az előjáróság tagjaival a község ügyeiről.

Mikor tovább hajtottak Földesre, már a földesi határban 50 tagu bandérium várta a vendégeket s ezek élén Kiss József főbíró fogadta a főispánt, ki meleg szavakban válaszolt az üdvözlésre. Földes községben Csapó István földbirtokosnál pihenték ki az ut fáradalmait, s pompás villásreggeli után a tenyészmarha kiállítását tekintették meg, a hol a rendezőség soraiban már ott voltak Debrecenből Rásó Gyula alispán, mint a Hajdúvármegyei gazdasági egyesület elnöke, Rikli Antal, mint a debreceni gazdasági egyesület elnöke továbbá Bartha István kerületi állategészségügyi felügyelő s a környékbeli gazdák, földbirtokosok legkiválóbbjai. Hajdúvármegye tisztikara kevés kivétellel szintén jelen volt a remekül sikerült kiállításon melyről külön fogunk megemlékezni.

A bírálóbizottság egyik elnökéül nyomban Puky Gyula főispánt választották meg, a II. bíráló bizottság elnöke Rásó Gyula alispán volt.

Kiállítás után meg tekintették a községházát, ahol a főispánt az előjáróság és a község nevében Kállay Ignác fogadta. Puky Gyula főispán hangsúlyozván állattenyésztésünk nagy fontosságát, örömmel jelentette ki, hogy a kiállítás minden tekintetben fényesen sikerült. Ezután bemutatták a főispánnak az előjáróság tagjait, akikkel hosszan elbeszélgetett.

Délben 250 terítékű ebéd volt, melyen részt vett a környék egész előkelősége, így Papp Elek a kerület országos képviselője is. Az ebéden jó magyar szokás szerint felköszöntőkben sem volt hiány. Az első felköszöntőt Karácsony ev. ref. lelkész mondta Puky Gyula főispánra, magasztalva annak igaz érdemeit. Puky Gyula főispán Földes község előmenetelére, fokozatos felvirágzására üritette poharát. Kállay Ignác a járás egykori főszolgabíráját, jelenleg a megye alispánját Rásó Gyulát éltette, aki már 38 éve szolgálja Hajdúvármegyét.

Nagy feltűnést keltett Papp Elek országos képviselő beszéde, aki mint szélsőbali ellenzéki is meghajtotta az elismerés lobogóját Puky Gyula főispán előtt.

A vendégek egy része még a tegnapi nap folyamán visszajött Debrecenbe.

Régi iskolatársak ünnepe.

Akik 33 évvel ezelőtt tettek érettségit.

— Saját tudósítónktól. —

szeptember 22.

Szivreható találkozás volt tegnap Debrecenben.

Azok a férfiak, akik ezelőtt harminchárom évvel a debreceni főiskolában tettek érettségit, összejöttek tegnap az ország négy tájáról, hogy az öskollégium falai közt kötött ifjúkori barátságot az összetartás jegyében új találkozón erősítsék meg.

Harminchárom évvel ezelőtt tüzes vérű fiatalok voltak, boldog iskolatársak, akik a jövődőről szöttek szép álmokat. Ma munkában és küzdelemben megedezett férfiak; nagyrészt apák, akiknek

fiai debrecen diákok mostani. Vannak köztük szerény állásu nagyapák és előkelő méltóságos, nagyságos urak; de valamennyien egyformák a nemzet javára való lelkes sáfárkodásban és az összeforrasztó szeretetben.

Az idesereglett régi iskolatársak ünnepe a főiskola oratóriumában kezdődött reggel 8 órakor.

Már előbb a főiskola előtt ölelkeztek össze a messziről jöttek, akik megható gyöngédséggel néztek egymás szemébe.

Innen vonultak föl a kollégium házi templomába, ahol Csiky Lajos főiskolai tanár, az összejövétel buzgóságban páratlan lelkeségű szervezője, tartott ünnepi imádságot.

A lelkesen előadott és emelkedett szellemben megirt, költői erővel teljes imádság ezzel az előfóhászszal kezdődik:

Isten, egeknek királya, kinek trónja körül az egész teremtett mindenség énekelve áll; kinek szent nevedet imádságnak szavaival dicsőíti a menny és a föld minden serege; te urunk, ki előtt térdet hajt a gyöngge, hogy erőt nyerjen tőled s leborul az erejében büszke, hogy megalázza magát előtted: hozzád jöttünk, Atyánk, hogy énekeljünk szent házában s imádkozzunk oltárod előtt. Fogadd el, óh örökkévaló Felség, lelkünk tiszta áldozatát s légy velünk, gyermekeiddel. Amen.

Majd az imádság következik, mely teli van áhitatos mély gondolatokkal. Ime utolsó versei ezek:

Fennragyog még napunk, mi atyánk, Istenünk, derű és világosság árad még tőled reánk. Óh Atyánk, érezzük azonban, hogy közel hozzánk a hűsebb délután s majd itt lesz az idő, mikor meghosszabbodnak körülünk az estvéli árnyékok (Jerém. 6. 4.) Csak te ne hagyj el minket, csak te légy velünk mindig, őriző Pásztorunk, Istenünk, jó Atyánk!

Áldassék szent neved velünk eddig közölt jótéteményeidért, nagy Isten, mi Urunk! Kérünk, ne bocsáss el bennünket addig e földről, míg bé nem töltöd, a mit kérhetünk tőled, a miért könyöröghetünk hozzád, óh könyörgést meghallgató, édes Atya, mindenható! Amen.

Végül a következő megáldás az imádság méltó befejezése:

Nem megyünk el addig házad tornáciból, nem bocsátunk addig, Urunk el téged, a míg meg nem áldasz minket, fiaidat. Mondd, óh mondjad nekünk, akik férfikorunk java erejében büszke diadalal járunk a világban, mond, óh mondjad nekünk, hogy most e templomban gyermeki lélekkel aláztuk meg magunk, velünk leszesz mindig s adsz még soká erőt küzdeni a pályán, hová kit állítál. Kik már rég végezték a vetés munkáját, adsz boldog aratást azoknak, jó Atyánk! És kik ma megálltak nehéz munkáik közt, hogy örvendezzenek multjok emlékeinek, légyen halleluja azoknak ajkáról s tiszteljék nevedet, a ki velök valál s egybegyűjtéd őket a szép ünnepnapra. Amen.

Az ősz haju, komoly férfiak mély megindulással, könnyes szemmel, az emlékek megújulásának lágy hangulatával

hallgatták a dobogó szív ütemére esendülő imát.

Ott roskadozott a padok egyiké ben társai közt a beteg Márk Endre is, aki a padra borulva, mint omladozó rom borongott a multak emlékein...

Imádság után a főiskola nagytermébe mentek ünnepi tanácskozásra. — Megjelent köztük egyetlen élő régi tanárunk, Tóth József és a kollégium képviselője, Sinka Sándor, a főgimnázium érdemes igazgatója is.

A tanácskozás elnökévé dr. Imre József orvost választották, egykori professzoruk, néhai való Imre Sándor fiát, aki magvas, nemes tartalmu beszéddel üdvözölte társait és a főiskola képviselőjében megjelent Sinka Sándor igazgatót.

Utána Hegedüs Károly, az orsz. technológiai iparmuzeum főigazgatója köszöntötte a szeretet forró szavaival volt társaik közül az egyetlen életben levőt, a jó öreg Tóth Józsefet.

Sinka Sándor lendületes beszédben fejtegette a főiskola hatását és nevelő rendszerének eredményeit.

Lélekemelő volt Tóth József felszólalása, aki kedves, volt tanítványait a szeretet őszinte, egyszerű megnyilatkozásával könnyekre indította.

Ekkor a társaság előadója Csiky Lajos theol. akad. tanár terjesztette elő jelentését.

E szerint 1869-ben összesen 88-an tettek érettségit, akik közül kilencet nyilvánítottak kitünően érettnék. Ezek: Czukor Sámuel, Györy Elek, Hegedüs Károly, Imre József, Mogor Károly, Pávay Vajna Gábor, Sárvary Gyula, Szathmáry Károly és Juhász Lajos.

A 88 ifju közül 33 év alatt meghalt 34; tehát ma még ötvennégyen vannak életben.

Az 54 élő iskolatárs közül a tegnapi találkozón megjelentek harmincnyolcan; távol maradtak tizenhatan. Ezek nagyrésze elfoglaltság, betegség vagy más fontos ok miatt nem jöhetett el; csak öten voltak, akik egyáltalán nem jelentkeztek.

A meg nem jelentek közt van dr. Liebermann Leó budapesti egyetemi tanár is, akinek tegnap a fővárosban oly ülésen kellett elnökölnie, ahonnan el nem maradhatott, de meleg hangu levélben mentette ki magát.

A megjelent 38 iskolatársak névsora ez:

1. Bajza Lajos m. á. v. főmérnök (Budapest), 2. Bódy Zsigmond rektor és s. lelkész (Nagy-Rábé), 3. Csiky Lajos theol. akad. tanár (Debrecen), 4. Csomay Imre ügyvéd (Szatmár), 5. Czukor Sámuel ügyvéd (Budapest), 6. Dobos László tanító (Hajdu-Nánás), 7. Fodor Mihály gazdatiszt (Albis), 8. Garán Dániel ügyvéd (Gödöllő), 9. Gombos Endre vasuti tiszt (Debrecen), 10. Hegedüs Károly a technológiai iparmuzeum főigazgatója (Budapest), 11. dr. Imre József szemkórházi igazgató (Hódmező-Vásár-

hely), 12. dr. *Juhász* Lajos orvos (Budapest), 13. *Kis* Antal földbirtokos (Mező-Keresztes), 14. *Kovács* Gábor takarékpénztáros (H.-Szoboszló), 15. *Márk* Endre, ügyvédi kam. elnök (Debrecen), 16. *Mógor* Károly ügyvéd (Budapest), 17. *Mucsy* Mihály jegyző (M.-Berény), 18. *Nagy* Gyula áll. anyakönyvvezető (Debrecen), 19. *Nagy* László lelkész (Nagy-Ér), 20. *Nagy* János takarékpénztáros (Turkeve), 21. *Nyirő* Gábor m. k. tengerhajózási főfelügyelő (Fiume), 22. *Pénzes* Sándor megyei árvászéki elnök (Debrecen), 23. *Pólya* Mihály polg. isk. tanár (H.-Szoboszló), 25. *Riekl* Gyula miniszteri osztálytanácsos (Budapest), 25. *Sallay* Gábor takarékpénztáros (H.-Nánás), 26. dr. *Sárváry* Gyula városi főorvos (Debrecen), 27. *Somosi* Ignác orvos (Nagy-Károly), 28. *Szabó* Imre uradalmi intéző (Sajó-Vámos), 29. *Szabó* Menyhért lelkész (Kaplony), 30. *Szathmáry* László tanító (Ér-Körtvélyes), 31. *Szép* Sámuel ügyvéd (Derecske), 32. *Szöke* Sándor tanító (Esztár), 33. *Timár* Imre egyházi tisztviselő (Debrecen), 34. *Tóth* Károly árv. társ. igazgató főmérnök (Szegzárd), 35. *Tóth* Lajos lelkész, egyházm. főjegyző (Tisza-Dob), 36. *Tóth* Sándor vallásánár (Makó), 37. *Tripsó* Mihály kántor (B.-Ujfalú), 38. *Zöld* József lelkész (Resica).

A megjelentek egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy *hét év múlva*, 1909. szeptember 21-én *ismét összegyűljenek Debrecenben*. A nyilvántartással és a jövő találkozás előkészítésével *Csiky* Lajost, *Márk* Endrét és doktor *Sárváry* Gyulát bízták meg.

Ezután nemes célú *alapítványt* tettek a régi iskolatársak. A *főiskolai jeles tanúrok életrajzána*k megírására s kiadására tettek *alapítványt*, melynek összegét hét éven át évi rendszeres adományokkal gyarapítják.

A délelőtti ünnep a társaság lefénnyképezésével végződött.

Déli 1 órakor a nagyerdei Vigadó termében lakomára gyűltek össze valamennyien. Németh András kitűnő ebédje hét fogásból állt s a felszolgált borokon kívül *Tóth* Károly főmérnök saját termésű szegszárdi vörös remekével lepte meg régi pajtásait.

A lakomán tizenkét felköszöntőt mondtak. Először *Sinka* Sándor igazgató üdvözölte a főiskola nevében az összegyűlteket, majd *Riekl* Gyula emelte poharát *Tóth* József tanárukra. *Tóth* Lajos Sinkát éltette, *Tóth* Sándor iskola ársaira, *Csiky* Lajos ezek családjára üritette poharát. *Cukor* Sámuel a nagy emlékü híres neves *Imre* Sándor kiváló fiát *Imre* Józsefet köszöntötte fel, ez pedig a távol levők közül két társukat, dr. *Liebermann*t és *Gaiger* Dezsőt. Beszéltek még: *Csomay* Imre, *Sinka* Sándor és a társaság egyetlen vendége *Rudnyánszky* Gyula, aki az összetartást mint a nemzeti erő forrását, a polgári függetlenség alapját magasztalta.

Az ebéden elhangzott összes szónoklatok magasra emelkedtek a közönséges pohárköszöntők szintje fölé.

Este az Angol királynő külön termében bucsuztak el az iskolatársak.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum, nyitva d. e. 10—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Kossuth-kép és ereklye-kiállítás nyitva egész nap.

Szept. 22. A Délibábok hazája a színházban.

„ 28. A tüzoltó-egylet 25 éves emlékünnep.

„ 29. Hajdumegye őszi közgyűlése.

„ 30. A színházi évad megnyitása.

„ 30. Városi közgyűlés.

* **A Csokonai-Kör és a Délibábok hazája.** A Csokonai-Kör a budapesti Uránia színház által rendezett *Délibábok hazája* című előadások utolsójában lezajlása után ma, hétfőn este a szerzők: *Lovász* János és *Haranghy* György, továbbá *R. Réthy* Laura asszony és a többi közreműködők tiszteletére az Angol Királynő szálloda éttermében összejövetelre hívta fel tagjait. Az idő rövidsége miatt ez uton is felkéri az elnökség a Kör választmányi és rendes tagjait, nemkülömben más érdeklődőket is, hogy e minden bankettszerűség nélküli barátságos összejövetelben — vacsorára — megjelenni sziveskedjenek. Ugy halljuk, hogy a ma esteli gyorsvonattal *Molnár* Viktor, kultusz-miniszteri tanácsos az Uránia színház elnöke is megérkezik az előadás megtekintésére. Jelen lesz továbbá *Szana* Tamás a kiváló író, az Uránia igazgatója és *Rákosi* Viktor, H.-Nánás képviselője.

* **Személyi hír.** *Puky* Endre, Abauj-Torna vármegye főjegyzője, *Puky* Gyula főispánnak fia tegnap Debrecenben időzött.

* **A Kossuth kép- és ereklyekiállítás meghosszabbították.** A tegnapi szünet után, a sikerült kiállítás meghosszabbítását, a rendezőség elhatározta. Az Iparos Otthon elnöksége szíves készséggel becsajjtotta át a disztermet további időre a kiállítás céljaira s így az ma ismét megnyitott a közönség előtt. Szombaton délelőtt az ev. ref. felsőbb leánynevelő-intézetnek 551 növendéke látogatta meg tanárok tanárnők vezetése mellett a tanulóknak szép kis kiállítást s a derék kis honleányok hirtelenében 2488 fillért gyűjtöttek össze magék között s becsajjtották a március 15-diki alap növelésére. Hasonló módon fogják a többi tanintézetek is osztályonként tömgyes látogatásukkal felkeresni a Kossuth-kiállítást, melynek meeszemlélésére és tárgyának beküldésére ismételten felkéri a rendezőség a nagyérdemű közönséget.

* **Áthelyezések.** A *debreceni* kir. főügyész *Berta* János szatmárnémeti kir. törvényszéki fogházörmestert a máramarosszigeti és *Sarkadi* Mihály szilágyosmlyói kir. járásbírósi fogházörmestert a szatmárnémeti kir. törvényszéki fogházhoz ezen minőségükben saját kérelmükre áthelyezte.

* **Vasárnapi csendélet.** Mint mindenkor, úgy tegnap is elég hangos volt a vasárnap, különösen pedig igen sok dol-

got adott a rendőrségnek a *Csicsogó* környéke, a hol valóságos talyigás háború folyt le, melyben kilenc ember vett tevéleges részt, a kiknek egy része alaposan eldöngetve került ki a harc hevéből. A hadat e háboruban *Takács* János vezette, aki úgy látszik megirigyelte a *Bugyi* Sándor dicsőségét. A környékbeli utcák lakosai valóságos ostromállapot alatt voltak, míg nem a rendőrség vetett véget a verekezésnek.

* **Vámospércs külön választókerület.** Vámospércs Sámsonnal és Téglással eddig egy kerület volt a megyei törvényhatósági bizottsági tagok választására, együtt küldvén képviselőket a megyei bizottságba. Vámos-Pércs lakosságának azonban az utóbbi időben rohamosan megsaporodott a száma, a mely körülményre való hivatkozással most megindította a mozgalmat, hogy egymaga *külön kerületet* alkothasson s önállóan küldjön képviselőket a megyei törvényhatósági bizottságba.

* **Főiskolai hír.** A főiskolai Hittanszaki Önképző-kör *Erdős* József dr. dékán vezetése mellett ez idén is megalakult. A tisztikart is megválasztották és pedig elnök lett *Kónya* Gábor 3. th., alelnök *Ujlaky* Miklós 4. th., főjegyző *Papp* László 2. th., aljegyző és titkár *Könyves* János 2. th. A Hittanszéki Önképző-kör nagyfontosságú intézmény a theológus ifjakra nézve, minthogy e kör nyújt az elmélet mellett a gyakorlatnak tért és pedig egy rendes heti gyűlésein, valamint verseny imádkozások és predikálások által.

* **Ismeretlen tettesek.** A közbiztonsági állapotok fokmérői az ismeretlen tettesek, a kiknek valóságos menedékhelye Debrecen. Mert sehol a világon nem tudják olyan kitűnően ütni bottal az ismeretlen tettesek — nyomát, mint nálunk. *Kozma* Péter Rákóczi utca 57. sz. alatti lakos kárára például tegnap este nagy lopást követtek el, nemkülömben *Szabó* Sándornak szintén 40 korona áru ruhája veszett el. És a tolvajok mindmind szaporították az ismeretlen tettesek számát.

* **Megszökött kis gyerek.** *Kun* Sándor diószegi béres 12 éves *Juliska* kis leányát ugyancsak kalandos természettel verte meg a gondviselés. Másodszor szökött meg a szülei háztól. Először megellették a falu alatt kóborolva, most azonban még azt sem tudják hova tűnhetett el olyan hamar. Két nap óta nem járt otthon s erős a szülők gyanuja, hogy Debrecenbe szökött. A debreceni rendőrség, melyet értesítettek a kis gyermek eltűnéséről, keresi is a kalandos természetű kis leányt.

* **Kohn ur.** Ma délelőtt beront Kohn ur lapunk barátja a szerkesztőségbe.

— Szerkesztő ur, diadal, diadal!

— Csak nem akar hühöt csapni a Diadapezsgő mellett?

— A világért sem. Jobb a Lítke Kaszilnója. Csak azért kiáltok diadalt, mert kitaláltam, mi a különbség Turai Farkas és Haranghy György közt.

— Hát mi?

— Az, hogy Haranghy — vetet, Turai pedig — közvetit.

Kohn urat kidobtuk.

SZÍNHÁZ.

— (A délibábok hazája.) A bemutató előadás sikere tegnap még fokozódott. Délután a gyermekcsereg álmélkodott, gyönyörködött a pompás látványosság csodáin s apró kezek tapsoltak a tarka változatban elvonuló színes képek látára. Este megint telt ház volt. A villamos fényárasztót megjavították s így a képek vetítése még jobban sikerült és hatásosabb volt. Különösen tetszettek a hortobágyi képek, melyek közt egy pár oly remek jelenet van, hogy elsőrendű festőművészeknek is becsületére válnék. Lovász János költői értékű tartalmas szövege tegnap is mély hatással volt a közönségre. Haranghy György főlvételei pedig hálás tapsokra ragadták a nézőt. Tüntető tapsriadalom jutalmazta R. Réthy Laura urasszony régi szép magyar nótáit is. Ma este utoljára kerül színre a Délibábok hazája, mely alkalommal a Csokonai-kör barátságos összejövetelt rendez az Angol királynőben a Délibábok hazája igazi nagy sikerének öröme. A meghívót Géressy Kálmán elnök boesátotta ki s már délig igen sokan jelentkeztek.

— (A színházi bérlet.) Évek óta nem történt Debreczenben, hogy páholyt lehetett volna bérelni. Az összes páholyokhoz ős jogon ragaszkodtak a régi bérlet. Az idén azonban több család lemondott páholyáról és így ki lehetett elégiteni az újabb jelentkezőket is. Bérelni e hónap 29. napjáig lehet.

TÁVIRATOK.

A Petőfi-társaság Kossuth-ünnepe.

Budapest, szeptember 22. (Saját tudósítónktól.) Tegnap ünnepelte a Petőfi-társaság Kossuth emlékét a m. tud. Akadémia dísztermében, mely zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. Megjelent Kossuth két fia is, Ferenc és Lajos Ti-

vadar, kiket zugó éljenzéssel fogadtak. A díszgyűlésen Jókai Mór elnökölt. Megnyitó beszédet Bartók Lajos tartott.

Utána Jókai Mór szavalta el hexameter versmértékben Kossuth-ódáját, mely így kezdődik:

Száz esztendeje mult, hogy az égből a földre leszáltál,
Majd egy századon át fénylett nagy szellemed élve.

Aztán ráveti gondolatainak sugarát Kossuth egész pályájára s így végzi a verset:

„Őn ne maradj lemm; ottan alatt az éji sötétben;
Óh ne maradj fenn, odafenn a csillagi fényben!
Itt a helyed! Új század várja lejöttöd,
Szép e drága haza, odafenn nem szebb a menyország.

Éltedben de sokat szenvedtél hosszú időnkig.
Nemzetédért, s a szabadság isteni eszmeköréért!

Tartozik a végzet, hogy mindezt viszszafejtse,
Néked egy új élet gyönyörével és diadallal.
Addig is élsz idelelenn valamennyi honfi szívében,
És az anyák neveden oktatják kis csecsemőit!

Jókai versének hatása óriási tapsviharban tört ki.

Majd Ferenczy József olvasta föl Kossuth mint szónok és író című tartalmas tanulmányát.

Ekkor Abrányi Emil állt a dobogóra és Töviskoszoru című költeményét szavalta el, melynek két szakasza ez:

Mért ropog a gránit, dübörög a róna,
Mint a föltámadó Krisztus koporsója?
Mielőtt a vulkán lángját kidobálja,
Igy morajlik mélyen a tűzhányó tája.
Mi kopog, mi dobog egyre jobban s jobban?
Földrengés ez?... Óh nem!... A nép szíve dobban.

Az az óriás szív, a mit ő megváltott.
A nép szíve mondja: Kossuth legyen áldott!

Mi az, a mi ott fönn az eget megrázza,
Mint a diadalnak édes kacagása?
Mintha tépett láncok esengve szétesnének.
Jönnek büszke zajjal a halott honvédek!
Jönnek Vác, Nagy-Sarló, Szolnok katonái,
Villogó szemekkel díszörséget állni!

Azt hinnök: menydörgés. Pedig nagy, viharos
Hangon ők kiáltják: Éljen Kossuth Lajos!

Utolsó szám Kiss József balladája
A trombitás volt. Hőse egy trombitás,
aki egy szép asszony karjai között töltve

az éjszakát, elmarad a magyar seregtől, hajnalpirkadáskor felébred a trombitás és kilovagol a piacra, hogy ébresztőt fújjon. Tara-tara... hangzik, de idegen hang felel rá. Itt vannak a muszkák, és a trombitás egyedül áll szemben az ellenséges haddal. Nekiront az ellenségnek, de végre sebektől vérezve lehanyatlik a nyereg kápájára. Elfulladó hangon szól még egyszer: Tara-tara... és holtan bukik alá. Tavasz van újra, a légben pacsirta száll, és a domb oldalán egy öreg asszony méléz. Tara-tara... hangzik a fülebe és egy trombitásemleke kóvályog az eszében, azé a trombitásé, aki miatta halt valamikor.

Az ünnepet Bartók Lajos zárószavai rekesztették be.

Leégett orosz hajógyár.

Svineminde, szept. 21. Tegnap este az itteni nagy hajógyár teljesen leégett. Az oltásnál kitűnt buzgó ügyességgel a Bogatiz orosz páncélhajó legénysége.

Éheznek a lappok.

Palaja, (Északi Svédország.), szept. 21. Ma beállott az erős téli havazás. A lappok vidékein a gabona mind elfogyott. Nagy éhínségtől lehet tartani.

Bányászok és kohászok gyűlése.

Budapest, szept. 22. (Saját tudósítónktól.) Az országos magyar bányászati és kohászati egyesület tegnap délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését Teleki Géza gróf elnöklése mellett. A kormány képviselőjében Graenzenstein Béla államtitkár jelent meg. A titkár jelentése s a napirend többi tárgyainak elintézése után a közgyűlés egyhangulag kimondta, hogy székhelyét Selmechányáról Budapestre helyezi át.

Hirdetések

a SZABADSÁG politikai napilap számára

jutányos áron

felvételnek.

180,000 korona

nyerhető Október 1-én egy

TISZA-SZEGEDI SORSJEGY ICÉRVÉNNYEL.

Ára 6¹/₂ korona.

Kapható a

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.